

Instytut Geofizyki
Polskiej Akademii Nauk
ul. Księcia Janusza 64
01-452 Warszawa

Dyrektor
dr hab. inż. Beata Orlecka-Sikora, prof. PAN

Szanowna Pani Dyrektor,

W dniu 18 stycznia 2019 r. mieliśmy przyjemność zwiedzać Instytut Geofizyki PAN. Na początku chcielibyśmy bardzo serdecznie podziękować za wyrażenie zgody przez Panią Dyrektor na wizytę osób nie związanych z Instytutem w sensie formalnym jak i naukowym. Ponadto dziękujemy serdecznie Pani mgr Karolinie Chodzińskiej za szybki i sprawny kontakt oraz pomoc w zorganizowaniu zwiedzania, a także opiekę merytoryczną.

Jako przewodnicy turystyczni, Instruktorzy Przewodnictwa oraz kierownicy kursów przewodnickich na co dzień zwiedzamy i poznajemy różnorodne ekspozycje muzealne i krajoznawcze, co stanowi oczywisty element oprowadzania grup zarówno w Warszawie jak i poza nią. Nasza wizyta w Instytucie Geofizyki była jednak wyjątkowa pod względem merytorycznym, historycznym oraz pragmatycznym w zakresie historii placówki, a także jej roli w rozwoju badań i technologii będących fundamentem rozwoju sieci monitoringowej i obserwacyjnej w zakresie fizyki atmosfery, sejsmologii oraz badań polarnych.

Od kilku już lat nie spotkaliśmy się z osobami, które z taką pasją i wiedzą przeplatana anegdotami, żartami, a przede wszystkim "twardo stąpającym po ziemi" pragmatyzmem zainteresowałyby przewodników turystycznych, nastawionych przeciw "skrzywieniom zawodowym" głównie na mówienie, a z wielkim trudem na słuchanie. Ponad trzy godziny minęły jak trzy minuty, a przeciw zostało jeszcze tyle pytań, których zadanie, mamy nadzieję będzie okazją do kolejnego spotkania.

Proszę uwierzyć, że nie jest to z naszej strony standardowy gest podziękowania, lecz szczególne uznanie dla Pani Karoliny Chodzińskiej i **wszystkich pracowników poszczególnych zakładów** (prof. dra hab. Janusza Borkowskiego, dra Jerzego Giżejewskiego, dra hab. Grzegorza Lizurka), którzy poświęcili nam swój czas - za przebogata wiedzę i umiejętność jej przedstawienia osobom nie związanych z profilem naukowym Instytutu. Dla nas jako przewodników turystycznych zobaczyć narzędzia badawcze, poznać metody i metodykę tak specyficznych zagadnień było wielkim zaszczytem. Gratulujemy Pani Dyrektor tak wspaniałych pedagogów-metodyków potrafiących w przystępny sposób przedstawić w sposób kumulatywny niezmiernie trudne zagadnienia z zakresu nauk o Ziemi. Fakt ten jest potwierdzeniem profesjonalnej i dogłębnej wiedzy pracowników, którzy przedstawiali nam swój codzienny warsztat pracy. Absolutnie wyjątkową była przedstawiona nam w formie prezentacji multimedialnej historia Instytutu z uwzględnieniem zmian profilu naukowego na przestrzeni lat, jak również wspomnieniem wybitnych naukowców i ich wkładu w rozwój placówki oraz pionierskich badań.

Dla nas ta wizyta była także wyjątkową sposobnością, aby odejść od standardowej konwencji przewodników turystycznych, którzy oprowadzając grupy w ramach edukacji regionalnej lub wycieczek specjalistycznych po Woli, czy Kole, w kilku lakonicznych słowach informują turystów, iż *„...w tym gmachu ma swoją siedzibę Instytut Geofizyki.”* Niestety, choć nie jest to powód do dumy, często spotykamy się z faktem, że nawet zawodowi przewodnicy turystyczni podają zwiedzającym informację lakoniczne i niekomplementarne.

Zatem zwiedzanie Instytutu Geofizyki to doskonała okazja, aby u "źródła" – *in situ* - zdobyć wiedzę, tak aby móc przekazywać później turystom informacje rzetelne, prawdziwe i aktualne stanowiące przecież podstawę dobrego warsztatu przewodnickiego. Była to dla nas także okazja, aby w przyszłości nie powtarzać bezmyślnie przeczytanych i wyuczonych z Internetu, czy prasy frazesów, a odwiedzających Warszawę zapoznać z prawdziwą historią miejsca i specyfiką danej instytucji naukowej.

Naszym zdaniem każdy przewodnik turystyczny powinien przejść tak bogate i specjalistyczne szkolenie w Instytucie – mamy jednak świadomość, że ruch turystyczny z całą pewnością dezorganizowałby normalne funkcjonowanie Instytutu. Jeśli jednak byłoby możliwe **raz w roku** zorganizować podobne szkolenie/zwiedzanie byłoby to z punktu widzenia metodyki krajoznawstwa pożądane dla pasjonatów historii Warszawy, a przede wszystkim dla przewodników miejskich realizujących **trasy tematyczne** (edukacja regionalna) i specjalistyczne. Wśród wielu placówek naukowych i akademickich poznanych w ramach akcji szkoleniowej „*Historia nauki w Warszawie – 2018/2019*” z całą pewnością czołowe miejsce przypada Instytutowi Geofizyki, a szczególnie pracownikom, których mieliśmy zaszczyt poznać na przewodnickiej „krajoznawczo-varsavianistycznej drodze”.

Z przewodnickim pozdrowieniem
„Do zobaczenia na szlaku”

Artur Ponikiewski